

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
19 квітня 2017 р., протокол № 13
наказ № 178 від 19.04.2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Експертиза товарів та послуг

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузізнань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

**Кваліфікація: Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг»**

(із змінами, внесеними згідно із рішенням:
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.
науково-методичної комісії ХАІ протокол № 1 від 31.08.2020 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 28.04.2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2021 р.

Ректор Національного
аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського «Харківський
авіаційний інститут»

М. В. Нечипорук
наказ № 178 від 29.04.2021 р.

Харків 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Експертиза товарів та послуг» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» оновлено у зв'язку:

– зі перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми та оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.);

– зі змінами відповідно до Стандарту МОН (наказ МОН № 1243 від 13.11.2018 р.) (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.);

– зі перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми, оновленням змісту опису освітньої програми та зі зміною Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020, № 519) (затверджено рішенням науково-методичної комісії 3 (НМК 3) ХАІ протокол № 1 від 31.08.2020);

– зі оновленням змісту опису освітньої програми (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 28.04.2021 р.).

Оновлення освітньо-професійної програми «Експертиза товарів та послуг» проведено групою розробки та супроводу ОПП Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Керівник (гарант)
освітньої програми	Середенко В.В.	– старший викладач кафедри публічного управління та підприємництва
2	Члени групи	Можевенко Т.Ю.	– канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та підприємництва.
3		Захарченко М.І.	– канд. хім. наук, доцент кафедри публічного управління та підприємництва.

Відгук представника здобувачів:

Студентка гр. 641 ет Пархоменко О.В.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341, Стандарт ВО за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Освітня програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

1. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

а. Закон України «Про вищу освіту». № 1556-УП від 01.07.2014 (зі змінами).

б. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами).

с. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ від 13.11.2018 р. № 1243).

д. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.

е. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.

ф. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).

г. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (зі змінами).

h. Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету (зі змінами).

i. A Tuning Guideto Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. - Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.

j. A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/ desired learning out comes inengineering. OECD EducationWorkingPapers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>

к. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

l. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 № 1151.

m. Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).

n. Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).

Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. I доп./ Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред.. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЕКСПЕРТИЗА ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО. ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кафедра публічного управління та підприємництва
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівельна та біржова діяльність
Назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація: Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Qualification: Bachelor in Business, Trade and Exchange Activities
Офіційна назва освітньої програми	Експертиза товарів та послуг Examination of Goods and Services
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців – на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС. – на базі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію: Серія УД № 21008316, виданий 25.01.2019 р. на підставі наказу МОН України від 01.06.2012 № 2117л Термін дії до 01 липня 2022 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти (молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр, освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»)
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами,
Термін дії освітньої програми	До введення в дію нової освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/
2 – Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей за освітньою програмою експертиза товарів та послуг спеціальності підприємництво, торгівля та біржова діяльність формування та розвиток у студентів необхідних актуальних знань, вмінь та навичок щодо ефективного управління якістю та формування лідерських здібностей у сферах підприємництва, біржової діяльності та торгівлі, авіації, космонавтики, машинобудування й в суміжних галузях	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкти вивчення – діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

	<p>Мета навчання – підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області – наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>Інструменти та обладнання – лабораторне обладнання із засобами вимірювань та ідентифікації якості продукції, інформаційно-комунікаційні системи та технології, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для підготовки бакалаврів
Основний фокус освітньої програми (спеціалізації)	Освітня програма акцентує увагу на вирішенні широкого спектру організаційних завдань пов'язаних з забезпеченням якості товарів та послуг на підприємствах виробничої сфери та сфери послуг.
Особливості програми	Програма охоплює дисципліни, що передбачають поєднання теоретичних аспектів із практичними прикладами майбутньої діяльності, що дозволяє здобувачам набути необхідних навичок. Передбачена практика з вирішення реальних завдань. Програма орієнтована на глибоку професійну підготовку сучасних фахівців-товарознавців, ініціативних та здатних до швидкої адаптації в сучасному бізнес- та експертному середовищах, з урахуванням специфіки роботи підприємств авіакосмічної галузі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники здатні виконувати професійну роботу в різних підрозділах підприємств та організацій усіх форм власності та організаційно-правових форм; в органах державного та місцевого самоврядування; на підприємствах малого та середнього бізнесу. Випускники можуть працювати на посадах: інспектор з безпеки та якості; дилер (торговий); маклер біржовий; агент комерційний; агент торговельний; представник торговельний; товарознавець; організатор з постачання; організатор із збуту.
Подальше навчання	Має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Стиль навчання – активний, що дає можливість бакалавру обирати предмети та оптимально організувати час. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, у т.ч. мультимедійних та інтерактивних, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання на основі підручників, навчальних посібників та конспектів, індивідуальних занять та консультацій із викладачами.
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, есе, презентації, поточний (модульний) контроль, кваліфікаційна робота бакалавра та її захист.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

<p>Загальні Компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4.Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК6.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7.Здатність працювати в команді. ЗК8.Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК10.Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p>	<p>СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК 9.Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<p>Визначені стандартом вищої освіти спеціальності</p>	<p>ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p>

	<p>ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.</p> <p>ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.</p> <p>ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>ПРН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p> <p>ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p>
<p>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Науково-педагогічні працівники, що задіяні забезпечувати освітню діяльність відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню програму за кваліфікацією, відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої та фахової роботи, лектори з володінням англійської мови.</p> <p>Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами))</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі. Відповідає матеріально-технічним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами))</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Кожна дисципліна навчального плану здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр забезпечена навчально-методичним комплексом навчальної дисципліни освітньої програми та навчальними матеріалами (підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, довідниками, стандартами згідно з переліком рекомендованої літератури або їх електронними варіантами з дотриманням вимог законодавства про інтелектуальну власність). Відповідає інформаційним та навчально-методичним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами))
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» і технічними закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» і іншим навчальним закладом. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус +
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірності та математична статистика)	5	іспит
ОК 2	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірності та математична статистика)	5	іспит
ОК 3	Інформатика	4	залік
ОК 4	Політична економія	4	іспит
ОК 5	Самоменеджмент	4	залік
ОК 6	Вступ до фаху та основи фінансової та економічної грамотності	5,5	залік
ОК 7	Маркетинг	4	іспит
ОК 8	Основи авіакосмічної техніки	3	залік
ОК 9	Мікроекономіка	4	іспит
ОК 10	Сенсорний аналіз	6,5	іспит
ОК 11	Економіка підприємства	4	іспит
ОК 12	Макроекономіка	4	іспит
ОК 13	Менеджмент	4	іспит
ОК 14	Статистика	4	іспит
ОК 15	Фінанси	4	іспит
ОК 16	Хімія та методи дослідження сировини і матеріалів	5,5	залік
ОК 17	Хімія та методи дослідження сировини і матеріалів	4	іспит
ОК 18	Бухгалтерський облік	4	іспит
ОК 19	Теоретичні основи товарознавства	4,5	іспит
ОК 20	Підприємництво	4	залік
ОК 21	Інфраструктура ринка	4	залік
ОК 22	Податки і фіскальна політика	4	залік
ОК 23	Міжнародні економічні відносини	4	іспит
ОК 24	Технічне регулювання	4	диф.залік
ОК 25	Товарознавство (Харчові продукти)	5,5	іспит
ОК 26	Товарознавство (Харчові продукти)	5,5	іспит, КР
ОК 27	Матеріалознавство сировини та матеріалів	3	залік
ОК 28	Логістика	4	іспит
ОК 29	Екологічні аспекти товарознавства	4	залік
ОК 30	Товарознавство (Непродовольчі товари)	5	іспит
ОК 31	Товарознавство (Непродовольчі товари)	4	іспит
ОК 32	Інформаційні системи та технології за фаховим спрямуванням	4	залік
ОК 33	Товарознавство послуг	6	іспит, КР
ОК 34	Ідентифікація та методи визначення фальсифікації	4,5	залік
ОК 35	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	3	залік
ОК 36	Міжнародний ринок товарів та послуг	3	іспит
ОК 37	Економіка та управління в сфері торгівлі	3	іспит
ОК 38	Товарознавство в аерокосмічній галузі та машинобудуванні	3,5	залік
ОК39	Навчальна практика	3	залік
ОК40	Ознайомча практика	3	залік
ОК41	Виробнича практика	3	залік
ОК42	Кваліфікаційна робота бакалавра 120	9	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		179	

Вибіркові компоненти ОП			
BK1	Мовні компетентності (іноземна мова)	3	залік
BK2	Мовні компетентності (іноземна мова)	3	залік
BK3	Мовні компетентності (українська мова)	3	залік
BK4	Правова компетентність	3	залік
BK5	Гуманітарна дисципліна за вибором – навчальна дисципліна з формування громадських якостей	3	залік
BK6	Математика на вибір	5	іспит
BK7	Компетентності, спрямовані на формування системного наукового світогляду	3	залік
BK8	MINOR1**	5	Іспит
BK9	Компетентності загального культурного кругозору та розвитку комунікацій	3	залік
BK10	MINOR2**	5	іспит
BK11	Індивідуальні дисципліни за вибором 1***	5	іспит
BK12	MINOR3**	5	іспит
BK13	Індивідуальні дисципліни за вибором 2***	5	залік
BK14	MINOR4**	5	іспит
BK15	Індивідуальні дисципліни за вибором 3***	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		61	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках/блоках освітніх компонент BK1 – BK7, BK9 тим самим забезпечує опанування і поглиблення загальних компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент BK1–BK 7, BK 9 може збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

**Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін професійного спрямування MINOR. Блоки дисциплін професійного спрямування MINOR можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

*** Загальноуніверситетський блок, в якому дисципліни для вибору пропонують кафедри Університету або інші підрозділи відповідно до напрямів своєї діяльності або наукових напрямів/шкіл.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема (додаток А) освітньо-професійної програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибірових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання й реалізується через обиравання вибірових компонент.

3.3 Структура навчального плану та зміст обов'язкових компонентів ОП за семестрами

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
Перший семестр						
1	ОК 1	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	Мета: формування у майбутніх спеціалістів базових математичних знань для розв'язування задач у професійній діяльності, вмінь аналітичного мислення та математичного формулювання виробничих задач Завдання: надання студентам знань з основних розділів теорії ймовірностей: означень, теорем, правил; доведення основних теорем; формування початкових умінь самостійно поглиблювати свої знання, розвивати логічне мислення; виробити вміння формулювання своєї думки, проведення математичної обробки статистичних даних; використання елементів дисперсійного аналізу та теорії кореляції.	ЗК 2, ЗК 6	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5
2	ОК 3	Інформатика	Мета: дати знання про основи програмування, формування алгоритмів, алгебраїчної мови за допомогою яких, створюються сучасні програмні продукти. Завдання: вивчення методів створення алгоритмів, програмування алгоритмів, сучасних методів формування програмних продуктів.	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6	СК 2, СК 5, СК 7	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5
3	ОК 4	Політекономія	Мета: з'ясування загальних засад соціально-економічного розвитку суспільства в цілому та організації ринкового господарства зокрема, логіку функціонування ринкових відносин у конкретних господарських системах, суперечності підприємницького господарювання. Завдання: розкриття соціально-економічної сутності суспільства та сутність його розвитку; визначення законів і принципів, які регулюють поведінку людей та їх відносини у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання різноманітних благ; озброєння суспільства економічними знаннями, необхідними для прийняття правильних фундаментальних рішень.	ЗК 1, ЗК 3, ЗК 12	СК 1, СК 2, СК 3	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 11
4	ОК 5	Самоменеджмент	Мета: вивчення: набуття компетентностей оцінювати життєві ситуації і формулювати життєві цілі; управляти емоційно-вольовим потенціалом; планувати і організувати свою діяльність; ефективно використовувати робочий час; працювати з інформацією; ефективно взаємодіяти з підлеглими, колегами, керівництвом, організувати і ефективно проводити ділові заходи; впливати на співрозмовників; встановлювати та підтримувати ділові контакти. Завдання: 1. Розглянути понятійно-категорійний апарат, сутність, складові та механізми функціонування самоменеджменту як процесу здатності особистості до саморозвитку та засобу покращення управлінської праці. 2. Розглянути сучасні тенденції щодо формулювання політики самоменеджменту, управління саморозвитком особистості, ефективного управління власними ресурсами (час, простір, комунікації, фінанси). 3. Розглянути інтеграцію в організацію й лідерство та дослідити основні підходи до розуміння змісту методів управління мисленням, ділової етики (соціальна відповідальність; стосунки з підлеглими, діловими партнерами).	ЗК 3, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 12	СК 5, СК 7	ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
5	ОК 6	Вступ до фаху	Мета: формування у студентів теоретичних знань про основні аспекти підприємницької, торгівельної та біржової діяльності. Завдання: ознайомлення студентів з поняттєво-категоріальним апаратом, загальною методологією та основними формами підприємницької, торгівельної та біржової діяльності.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 10	СК 1, СК 2, СК 9	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 11
Другий семестр						
6	ОК 7	Маркетинг	Мета: формування знань щодо базових категорій маркетингу, методологічних аспектів організації маркетингової діяльності та її пріоритетів у сучасних умовах. Завдання: на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва – продуктивних сил і економічних відносин – сформувати певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд студентів, – забезпечити засвоєння ними знань та методів цивілізаційного, синергетичного та діалектичного аналізу економічного життя суспільства	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 10	СК 2, СК 3, СК 5, СК 7, СК 10	ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 13, ПРН 20
7	ОК 8	Основи авіакосмічної техніки	Мета: забезпечення доведення до студентів інформації про існуючі об'єкти авіакосмічної техніки (АКТ), їх складові елементів та принципи пересування. Завдання: вивчення існуючих типів об'єктів АКТ, їх особливості. Отримати первинні знання про літаки і вертольоти та їх застосування у н/г.	ЗК 3, ЗК 4, ЗК 11	СК 6	ПРН 3, ПРН 9
8	ОК 2	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	Мета: формування у майбутніх спеціалістів базових математичних знань для розв'язування задач у професійній діяльності, вмінь аналітичного мислення та математичного формулювання виробничих задач Завдання: надання студентам знань з основних розділів теорії ймовірностей: означень, теорем, правил; доведення основних теорем; формування початкових умінь самостійно поглиблювати свої знання, розвивати логічне мислення; виробити вміння формулювання своєї думки, проведення математичної обробки статистичних даних; використання елементів дисперсійного аналізу та теорій кореляції.	ЗК 2, ЗК 6	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5
9	ОК 9	Мікроекономіка	Мета: формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей. Завдання: вивчення загальних основ економічного життя суспільства, закономірностей становлення та розвитку економічної системи і діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму їх використання людьми у господарській діяльності; оволодіння знаннями і методами історичного аналізу економічних процесів; формування уявлень про закономірності та тенденції розвитку світової та вітчизняної економічної думки та економічного розвитку країн світу на найважливіших етапах соціально-економічної еволюції; визначення наукового внеску окремих шкіл і напрямів в економічну теорію та їхнього впливу на економічну політику держав світу; характеристика сучасних	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 10, ЗК 11	СК 1, СК 6, СК 9	ПРН 1, ПРН 9, ПРН 11

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			економічних процесів та сучасних економічних концепцій; формування сучасного економічного мислення та світогляду студентів.			
10	ОК 10	Сенсорний аналіз	Мета: обучити студентів методології і основним засобам науково-обґрунтованого дегустаційного аналізу, з урахуванням провідного місця органолептичних (сенсорних) показників в номенклатурі якісних ознак продовольчих товарів Завдання: отримати знання про сенсорний аналіз, його значення в оцінці якості товарів, вивчити теоретичні і практичні основи сенсорного аналізу та набути практичні навички, засвоєння понятійного апарату, що застосовується в сенсорному аналізі, науково обґрунтованих методів проведення сенсорного аналізу, основних принципів експертної методології та використання кваліметрії для кількісного виміру органолептичних показників якості товарів, науково обґрунтованих методів сенсорного аналізу, використання системного підходу при проведенні сенсорного аналізу з використанням балових шкал та профільного аналізу, вивчення психофізіологічних основ проведення сенсорного системного аналізу харчового продукту.	ЗК 2, ЗК 11	СК 2, СК 5, СК 6	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 15
11	ОК 39	Навчальна практика	Мета: отримання й оформлення інформації, що дає загальне уявлення про місце проходження ознайомчої практики та об'єкту дослідження, розвитку навчально-дослідницьких умінь самостійного пошуку й відбору інформації, об'єкту й предмету. Завдання: характеристика організації як господарюючого суб'єкта; аналіз організаційної структури організації, функціональної області діяльності організації; аналіз корпоративних документів, що регламентують діяльність організації, функціональної області діяльності організації та конкретного структурного підрозділу; представлення зібраної інформації у вигляді звіту.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 10	СК 1, СК 2, СК 5, СК 7, СК 9	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 11
Третій семестр						
12	ОК 11	Економіка підприємства	Мета: дати необхідні знання про економічну діяльність підприємства з метою організації виробництва продукції (надання послуг) з максимальною економічною ефективністю. Завдання: формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань економіки підприємства у авіакосмічній галузі, а також практичних навичок аналізу та планування показників господарсько-виробничої діяльності.	ЗК 2, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 10	СК 1, СК 2, СК 3, СК 4, СК 9	ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14
13	ОК 12	Макроекономіка	Мета: засвоєння основних положень функціонування національної економіки, поглиблення і деталізація наукових знань, прищеплення вмінь і практичних навичок регулювання національної економіки, формування сучасного економічного мислення. Завдання: вивчення економіки в цілому на макро і глобальному рівнях та головних проблем: зайнятість, інфляція, економічне зростання.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 10, ЗК 11	СК 1, СК 3, СК 4, СК 6, СК 9	ПРН 1, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 13, ПРН 14
14	ОК 13	Менеджмент	Мета: розробка організаційної моделі підприємства, імітаційне моделювання бізнес-процесів та впровадження системи управління якістю за допомогою програми Business Studio Завдання: використовуючи дані про підприємство з виробничої практики (або з мережі Інтернет, або	ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 10	СК 1, СК 2, СК 2, СК 7	ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			видані викладачем) розробити за допомогою програми Business Studio організаційну модель підприємства: збалансовану систему показників, модель бізнес-процесів, організаційну структуру. Сформувані посадові інструкції, регламенти бізнес-процесів, матрицю відповідальності. Виконати імітаційне моделювання бізнес-процесів операційного рівня.			
15	ОК 14	Статистика	Мета: формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів. Завдання: вивчення методологічних засад організації статистичних спостережень, зокрема вибіркових, систематизація та узагальнення статистичних даних; логічне обґрунтування та алгоритм розрахунку різних за аналітичною функцією статистичних показників, зведених індексів і рейтингових оцінок; вивчення методів аналізу закономірностей розподілу, оцінювання варіації, диференціації та концентрації явищ і процесів; освоєння методів аналізу взаємозв'язків і оцінювання ефектів впливу факторів на варіацію і динаміку досліджуваних явищ; набуття вмінь застосовувати графічно-візуальні методи узагальнення та аналізу даних	ЗК 5, ЗК 6	СК 5, СК 7	ПРН 4, ПРН 5
16	ОК 15	Фінанси	Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок про закономірності, що склалися в теперішній час у сфері фінансів держави, фінансів підприємницької діяльності, фінансів населення, грошових - кредитних відносин, розкриття шляхів використання цих відносин в практиці господарювання. Завдання: вивчення теоретичних основ і форм функціонування фінансів, оволодіння основними прийомами та методами, що використовуються для ефективного управління фінансовими ресурсами суспільства; висвітлення теоретичних основ функціонування в ринковій економіці таких економічних категорій як гроші, кредит, грошовий, фінансовий та валютний ринок, а також визначення на цій основі методологічних засад формування, розвитку та діяльності банківської, грошової, валютної та кредитної систем країни.	ЗК 8, ЗК 11	СК2, СК 6	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 12, ПРН 16
17	ОК 16	Хімія	Мета: знайомство студентів з головними закономірностями фізико-хімічних процесів, що використовуються під час виробництва і ідентифікації товарів. Завдання: отримати знання основних закономірностей і можливостей протікання хімічних реакцій, навчитися розраховувати кінетичні характеристики процесів; ознайомитися із залежністю властивостей речовин від їх хімічного складу та будови атомів і молекул; одержати певний досвід щодо методів дослідження сировини і матеріалів.	ЗК 2, ЗК 7, ЗК 12	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 6, ПРН 10
Четвертий семестр						
18	ОК 17	Хімія	Мета: знайомство студентів з головними закономірностями фізико-хімічних процесів, що використовуються під час виробництва і ідентифікації товарів. Завдання: отримати знання основних закономірностей і можливостей протікання хімічних реакцій, навчитися розраховувати	ЗК 2, ЗК 7, ЗК 12	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 6, ПРН 10

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			кінетичні характеристики процесів; ознайомитися із залежністю властивостей речовин від їх хімічного складу та будови атомів і молекул; одержати певний досвід щодо методів дослідження сировини і матеріалів.			
19	ОК 18	Бухгалтерський облік	Мета: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Завдання: вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні	ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10	СК 1, СК 8, СК 9	ПРН 11, ПРН 18
20	ОК 19	Теоретичні основи товарознавства	Мета: формування необхідних знань з теоретичних питань та прищепити навички як до дослідження асортименту та якості товарів, забезпечення товарами підприємств торгівлі, так і до збереження якості на усьому шляху товаропросування від виробника продукції до її споживача. Завдання: розкрити основні проблеми, якими займається сучасне товарознавство з тим, щоб випускник на професійному рівні на основі принципу загального зв'язку "цілісності" міг легко зорієнтуватися в «частині» - властивостях і можливостях поведінки конкретного товару на шляху здійснення комерційної операції.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 7, ЗК 8	СК 1, СК 2, СК 3, СК 9	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13
21	ОК 20	Підприємництво	Мета: формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а також формування підприємницького мислення. Завдання: ознайомлення студентами з організацією підприємницької діяльності, із сутністю та обґрунтуванням певних кроків, які повинен зробити майбутній підприємець при започаткуванні власного бізнесу.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 11	СК 1, СК 2, СК 3, СК 6, СК 9	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 16
22	ОК 21	Інфраструктура ринка	Мета: ознайомити студентів з головними теоретичними аспектами функціонування ринкової інфраструктури, існуючим досвідом організації діяльності її елементів та впливу на ринкове середовище бізнесу. Завдання: формування у студентів умінь щодо оцінки міри впливу елементів ринкової інфраструктури на ефективність функціонування підприємницьких структур, практичних навичок у прийнятті обґрунтованих господарсько-управлінських рішень в умовах ринкової економіки.	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 11	СК 2, СК 3, СК 4, СК 6, СК 10	ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 16, ПРН 20
23	ОК 40	Ознайомча практика	Мета: формування необхідного рівня теоретичної та практичної підготовки для використання у майбутній практичній діяльності знань щодо хімічного складу, будови, властивостей речовин і матеріалів, процесів (хімічних і фізико-хімічних), що відбуваються при виробництві та зберіганні товарів, практичне та теоретичне освоєння методів дослідження якості продовольчих та непродовольчих товарів, шляхів удосконалення оцінки якості товарів народного споживання, а також ознайомлення з показниками безпеки для різних груп товарів. Завдання: надбання теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для подальшого вивчення курсу навчальних дисциплін; розвиток професійного мислення студентів, забезпечення	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 12	СК 5, СК 7	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 15

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			свідомого розуміння закономірностей хімічних та фізико-хімічних процесів при експертизі тих чи інших товарознавчих об'єктів, ознайомлення з існуючими методами визначення якості продовольчих та непродовольчих товарів.			
П'ятий семестр						
24	ОК 22	Податки і фіскальна політика	Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів. Завдання: засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування, діяльності державної податкової служби.	ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 11	СК 6, СК 8, СК 10	ПРН 16, ПРН 18, ПРН 20
25	ОК 23	Міжнародні економічні відносини	Мета: формування у студентів системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері міжнародної економічної діяльності. Завдання: навчити майбутніх фахівців механізму регулювання міжнародної економічної діяльності, інструментам дослідження закордонних ринків з метою їх вибору, способам виходу на зовнішні ринки, особливостям міжнародної товарної та цінової політики, засвоїти основні методичні засади міжнародної контрактної діяльності, міжнародних розрахунків, специфіки валютного, митного та податкового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 10, ЗК 11	СК 4, СК 6, СК 9, СК 10	ПРН14, ПРН 16, ПРН 19, ПРН 20
26	ОК 24	Технічне регулювання	Мета: полягає у визначенні ролі оцінювання відповідності у загальній системі технічного регулювання виробництва та обігу продовольчих, у забезпеченні якості і безпечності харчових продуктів шляхом проведення їх сертифікації і нотифікації; у гармонізації нормативної бази і системи оцінювання відповідності із міжнародними вимогами. Завдання: розкриття соціально-економічної сутності суспільства та сутність його розвитку; визначення законів і принципів, які регулюють поведінку людей та їх відносини у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання різноманітних благ; озброєння суспільства економічними знаннями, необхідними для прийняття правильних фундаментальних рішень.	ЗК 2, ЗК 10, ЗК 11	СК 1, СК 5, СК 6	ПРН 5, ПРН 11, ПРН 15, ПРН 16,
27	ОК 25	Товарознавство (Харчові продукти)	Мета: вивчення та оволодіння студентами спеціальними теоретичними знаннями та практичними навиками щодо формування та зберігання натуральних та споживчих властивостей продовольчих товарів протягом їх життєвого циклу, формування асортименту продукції й навичок оцінки споживчих властивостей товарів з метою задоволення потреб споживачів. Завдання: отримання студентами знань в сфері товарознавства; вивчення основних категорій товарознавства; оволодіння знаннями та набуття практичних навичок необхідних для дослідження стану ринку окремих товарів, асортименту, споживчих властивостей, вимог пакування, маркування та зберігання продовольчих товарів.	ЗК 2, ЗК 6,	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
28	ОК 27	Матеріалознавство сировини і матеріалів	Мета: вивчення залежність між хімічним складом, будовою і властивостями сировини і матеріалів. Завдання: формування навичок ефективного використання сировини і матеріалів для виготовлення непродовольчих товарів.	ЗК 2, ЗК 6	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15
Шостий семестр						
29	ОК 26	Товарознавство (Харчові продукти)	Мета: вивчення та оволодіння студентами спеціальними теоретичними знаннями та практичними навиками щодо формування та зберігання натуральних та споживчих властивостей продовольчих товарів протягом їх життєвого циклу, формування асортименту продукції й навичок оцінки споживчих властивостей товарів з метою задоволення потреб споживачів. Завдання: отримання студентами знань в сфері товарознавства; вивчення основних категорій товарознавства; оволодіння знаннями та набуття практичних навичок необхідних для дослідження стану ринку окремих товарів, асортименту, споживчих властивостей, вимог пакування, маркування та зберігання продовольчих товарів.	ЗК 2, ЗК 6,	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15
30	ОК 28	Логістика	Мета: формування у майбутніх фахівців системних знань з концептуальних основ управління сучасним підприємством на основі інтегрування, координування та спрямування діяльності різних служб та підрозділів підприємств на досягнення оперативних і стратегічних цілей. Завдання: оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань сутності, функції та видів контролінгу, організації управлінського обліку в системі контролінгу; опанування методології оперативного і стратегічного контролінгу та контролінгу інвестиційних проектів; формування практичних навичок щодо створення служби контролінгу та системи бюджетування, проведення діагностики фінансово-господарського стану підприємництва та підтримки прийняття управлінських рішень.	ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 10	СК 7, СК 9, СК 10	ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20
31	ОК 29	Екологічні аспекти товарознавства	Мета: формування усвідомлення та розуміння студентами проблеми екології навколишнього середовища при виробництві аерокосмічної техніки, вивчення основних чинників забруднення, а також формування знань та уміння для оцінки екологічної обставини аерокосмічного підприємства. Завдання: засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій процесу захисту навколишнього середовища від забруднюючих речовин при виробництві складної техніки.	ЗК 2, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 12	СК 2, СК 7	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 10
32	ОК 30	Товарознавство (непродовольчі товари)	Мета: надати майбутнім фахівцям необхідних знань з теоретичних питань стосовно глибокого вивчення асортименту, споживчих властивостей та порядку формування якості непродовольчих товарів, факторів, що впливають на формування та розширення асортименту, вимог до пакування та маркування; привити навички стосовно методів та порядку визначення показників якості товарів та їх збереження протягом зберігання і товаропросування від виробників до споживачів. Завдання: вивчення товарознавства для роботи в умовах ринкової економіки, ґрунтується на вимогах, котрі стоять перед спеціалістами підприємств і організацій, досягнення високої ефективності комерційної діяльності завдяки	ЗК 2, ЗК 6,	СК 2, СК 5.	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			закупівлі і реалізації товарів відповідного асортименту та рівня якості, тобто конкурентоспроможних.			
33	ОК 41	Виробнича практика	<p>Мета: поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з організаційним процесом і технологічним циклом виробництва товарів, відпрацювання вмій і навичок з спеціальності.</p> <p>Завдання: закріпити теоретичні знання із дисциплін та курсів, вивчених студентами за увесь період навчання; зібрати інформацію про діяльність підприємства, його історію, сучасний стан та пріоритети на майбутнє; використати теоретичні знання для проведення аналізу діяльності обраного підприємства за допомогою різних методів дослідження; на основі зібраної та проаналізованої інформації сформулювати звіт, включаючи у нього перелік відповідей на питання, поданих у плані.</p>	ЗК 1, ЗК 2 ЗК 3 ЗК 4 ЗК 5 ЗК 6 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 10 ЗК 11	СК 1 СК 2 СК 3 СК 4 СК 5 СК 6 СК 9 СК 10	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 16, ПРН 20
Сьомий семестр						
34	ОК 31	Товарознавство (непродовольчі товари)	<p>Мета: надати майбутнім фахівцям необхідних знань з теоретичних питань стосовно глибокого вивчення асортименту, споживчих властивостей та порядку формування якості непродовольчих товарів, факторів, що впливають на формування та розширення асортименту, вимог до пакування та маркування; привити навички стосовно методів та порядку визначення показників якості товарів та їх збереження протягом зберігання і товаропросування від виробників до споживачів.</p> <p>Завдання: вивчення товарознавства для роботи в умовах ринкової економіки, ґрунтується на вимогах, котрі стоять перед спеціалістами підприємств і організацій, досягнення високої ефективності комерційної діяльності завдяки закупівлі і реалізації товарів відповідного асортименту та рівня якості, тобто конкурентоспроможних.</p>	ЗК 2, ЗК 6	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15
35	ОК 32	Інформаційні системи та технології за фаховим спрямування	<p>Мета: вивчення теоретичних основ та набуття практичних навичок управління матеріальними потоками.</p> <p>Завдання: планування, організація, управління, контроль і регулювання руху матеріальних і інформаційних потоків в просторі і в часі від їх первинного джерела до кінцевого споживача у відповідності з інтересами і вимог останнього.</p>	ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7	СК 5, СК 7	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6
36	ОК 33	Товарознавство послуг	<p>Мета: формування у майбутніх фахівців системи знань та практичних навичок із сучасної організації та надання послуг у різних сферах обслуговування, а також забезпечення можливості використання одержаних знань для підвищення конкурентоспроможності та ефективності функціонування вітчизняних підприємств цієї сфери господарювання.</p> <p>Завдання: здобуття студентами спеціальних теоретичних знань та оволодіння практичними навичками щодо здійснення надання послуг, підходів до оцінки якості певних послуг у ринкових умовах з урахуванням чинної законодавчої та нормативної бази, у тому числі з метою захисту інтересів споживачів. Студенти</p>	ЗК 2, ЗК 8, ЗК 10	СК 1, СК 5, СК 7	ПРН 7, ПРН 11, ПРН 15

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
			повинні вміти оцінювати повноту та якість послуг, що надаються на практиці відповідно до чинної нормативної документації.			
37	ОК 34	Ідентифікація та методи визначення фальсифікації	<p>Мета Ознайомитися з проблемами розпізнавання образів, вивчити основні критерії ідентифікації товарів та простежуваність товарних партій, критерії ідентифікації та її загальне забезпечення, зв'язок ідентифікації з сертифікацією продукції, фальсифікацію товарів, грошових знаків та цінних паперів.</p> <p>Завдання - теоретична і практична підготовка фахівців з наступних питань: визначення виду чи різновиду товару; дослідження правової та нормативної бази виробництва і споживання для визначеного виду товару; дослідження кількості та комплектності товару; дослідження походження товару.</p>	ЗК 2, ЗК 6	СК 2, СК 5	ПРН 2, ПРН 5, ПРН 15
Восьмий семестр						
38	ОК 35	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	<p>Мета: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку. Оволодіння цим курсом повинне виробити у студентів уявлення про теоретичні та наукові основи забезпечення індивідуальної та колективної безпеки життєдіяльності.</p> <p>Завдання: опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.</p>	ЗК 2, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 12	СК 7	ПРН 8, ПРН 10
39	ОК 36	Міжнародний ринок товарів та послуг	<p>Мета: вивчення теорії та практики функціонування світових ринків товарів і послуг, формування уявлення про вплив екзогенних і ендогенних факторів на динаміку конкретного ринку, підготовка до роботи в умовах реальної практичної діяльності, розвиток здатності до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації і майстерності, високим рівнем понятійного мислення, ерудованістю, вмінням одержувати й обробляти потрібну інформацію.</p> <p>Завдання: засвоєння теоретичних основ організації та функціонування світового ринку товарів і послуг; оволодіння знаннями про особливості функціонування світових ринків товарів і послуг; освоєння аналітичної та дослідницької роботи про зовнішньоторговельні ринки товарів і послуг; представлення результатів аналізу у вигляді відповідних аналітичних оглядів.</p>	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 10, ЗК 11	СК 1, СК 3, СК 4, СК 6, СК 9, СК 10	ПРН 11, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 16, ПРН 19, ПРН 20
40	ОК 37	Економіка та управління в	<p>Мета: формування у студентів сучасного економічного мислення щодо торгівлі, глибокого комплексного розуміння місця і ролі торгівлі у</p>	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5,	СК 2, СК 4, СК 7,	ПРН 2, ПРН 7, ПРН 11,

№ з/п	Код КО П	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		Програмні результати навчання ПРН
				загальні	спеціальні	
		сфері торгівлі	відтворювальних виробничо-господарських і фінансових процесах; ідентифікації сучасних проблем розвитку торгівлі та опануванні навичками їх розв'язання, прийняття управлінських рішень під час функціонування підприємств у сфері торгівлі. Завдання: полягає у вивченні існуючих форм і видів торговельної діяльності, особливостей їх функціонування на ринку, закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії і практики управління торговельними підприємствами	ЗК 6, ЗК 8, ЗК 11	СК 9, СК 10	ПРН 14, ПРН 17, ПРН 20
41	ОК 38	Товарознавство в аерокосмічній галузі та машинобудівній	Мета: оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці у галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності. Завдання: забезпечити безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного і достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».	ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 11	СК 4, СК 6, СК 7, СК 10	ПРН 9, ПРН 14, ПРН 17, ПРН 20
42	ОК 42	Кваліфікаційна робота бакалавра	Мета: визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу сучасних наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання відповідно до вимог стандарту вищої освіти. Завдання: систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівця освітнього ступеня магістр, і їх практичне використання при вирішенні конкретних наукових, прикладних, економіко-соціальних і виробничих питань у певній галузі професійної діяльності; розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методикою досліджень.	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12	СК 1, СК 2, СК 3, СК 4, СК 5, СК 6, СК 7, СК 8, СК 9, СК 10	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20

Вибіркові компоненти, їх зміст, формування компетентностей (фахових, спеціальних) та визначення програмних результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програм і компонентів» ОПШ «Експертиза товарів та послуг» спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/vibirkovi-komponenti/vibirkovi-komponenti-dlya-bakalavriv/>)

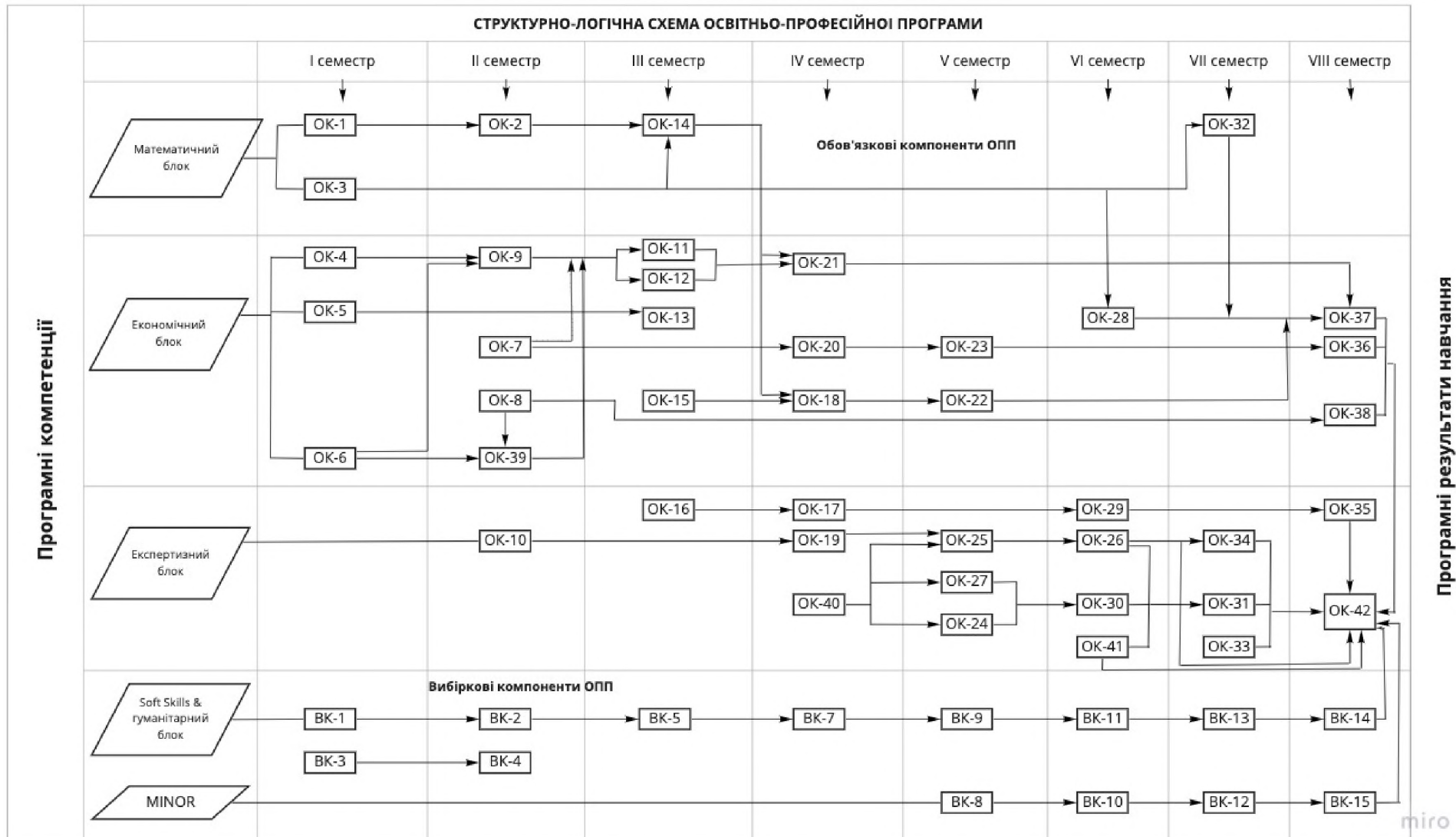
4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» проводиться у формі кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42							
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ЗК 1	+	+	+	+		+			+			+							+	+																					+		+	+	+				
ЗК 2			+			+	+		+	+	+	+	+			+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ЗК 3			+	+	+	+	+	+											+	+	+	+	+							+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК 4			+		+	+		+											+	+																					+	+	+	+	+	+			
ЗК 5			+								+	+			+				+			+	+	+									+				+	+	+			+	+	+	+				
ЗК 6	+	+			+		+							+								+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ЗК 7					+		+				+	+	+			+	+		+	+	+	+											+				+					+	+	+	+	+			
ЗК 8							+				+		+		+				+	+	+	+								+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК 9																														+					+								+	+	+	+	+		
ЗК 10						+	+		+		+	+	+					+	+	+	+			+	+					+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК 11								+	+	+		+			+						+	+	+	+	+										+		+					+	+	+	+	+	+		
ЗК 12				+	+											+	+													+					+							+			+	+	+		
СК 1				+		+			+		+	+	+					+	+	+					+								+			+				+			+	+	+	+	+		
СК 2	+	+	+	+		+	+			+	+		+		+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+				+				+			+	+	+	+	+		
СК 3							+				+	+	+						+	+	+																+							+	+	+	+	+	
СК 4											+	+										+		+													+	+	+				+	+	+	+	+		
СК 5	+	+	+		+		+			+				+		+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
СК 6								+		+		+			+					+	+	+	+	+	+											+		+		+			+	+	+	+	+	+	
СК 7			+		+		+						+	+																+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 8														+					+				+																								+	+	+
СК 9						+			+		+	+							+	+	+			+														+	+		+			+	+	+	+	+	+
СК 10							+															+	+	+														+	+	+							+	+	+

Додаток А

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Освітньо-професійна програма «Експертиза товарів та послуг», галузі знань – 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, кваліфікація – бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	ID – 903 Стор. 1 Всього сторінок 1
--	--	--

ЛИСТ ОБЛІКУ ВНЕСЕННЯ ЗМІН

Номер зміни	Дата введення в дію	Пояснення до змін
1.	2 вересня 2024 р.	Затвердити зміни до освітньо-професійної програми «Експертиза товарів та послуг» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються. (Додаток А). Підстава: 1) Наказ МОН України від 13.06.2024 № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»; 2) Рішення галузевої навчально-методичної комісії № 3 (протокол №1 від 30.08.2024).

ДОДАТОК А

Затверджені зміни у

освітньо-професійній програмі «Експертиза товарів та послуг» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти викладено у такій редакції:

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Експертиза товарів та послуг» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Позицію «Загальні компетентності» пункту 6 – Програмні компетентності доповнити ЗК13 такого змісту:

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Ввести до всіх компонент освітньо-професійній програмі «Експертиза товарів та послуг» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються загальну компетентність ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.